

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2018/2019**

GEOGRAFIA

POZIOM PODSTAWOWY

FORMUŁA DO 2014

(„STARA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MGE-P1

MAJ 2019

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji.	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie. (II 1.1)

Schemat punktowania

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

Długość geograficzna: 19°28'(E)

Wysokość względna: 37 m

Zadanie 2. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji.	Odczytanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie i fotografii. (II 1.1)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C.

b)

Korzystanie z informacji.	Przetwarzanie informacji geograficznych przedstawionych na mapie. (II 1.8)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 3. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia. (II 1.3)
---------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

F, P, P

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia. (II 1.3)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie trzech poprawnych cech środowiska przyrodniczego.
- 1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech środowiska przyrodniczego.
- 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Zalesienie większości obszaru.
- Obecność licznych form skalnych (skałek).
- Duże deniwelacje terenu.
- Obecność jaskiń.
- Obecność urwisk skalnych.
- Brak cieków.

Zadanie 5. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia. (II 1.3)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie sześciu poprawnych odpowiedzi.
- 1 p. – za podanie czterech lub pięciu poprawnych odpowiedzi.
- 0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Obiekty przyrodnicze

- formy skalne
- Skały Podlesickie
- Skały Morskie
- jaskinia
- lasy

Obiekty kultury materialnej

- cmentarz wojenny z 1914 r.
- kościół zabytkowy w Kroczytach
- zamek Morsko

Obiekty infrastruktury turystycznej

- szlak turystyczny pieszy
- szlak rowerowy
- kąpielisko
- hotel
- agroturystyka
- wyciąg narciarski
- parking

Zadanie 6. (0–2)**a)**

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość następstw kształtu i ruchów Ziemi. (I 1.2)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Helsinki

Saratów

b)

Korzystanie z informacji.	Wykonanie na podstawie mapy obliczeń astronomiczno-geograficznych. (II 2.2.b)
---------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej różnicy czasu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

1 godzina (60 min.)

Zadanie 7. (0–2)**a)**

Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie obiektów przedstawionych w źródle informacji geograficznej. (II 1.2)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Saratów

Hamburg

b)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość zasięgu stref klimatycznych i głównych typów klimatu. (I 1.17)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej strefy klimatycznej i typu klimatu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

Strefa klimatyczna: klimatów umiarkowanych (ciepłych)

Typ klimatu: kontynentalny (kontynentalny suchy)

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość charakterystycznych zmian pogody w czasie przemieszczania się frontów atmosferycznych. (I 1.11)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za cztery poprawne odpowiedzi.

1 p. – za dwie lub trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

P, F, F, P

Zadanie 9. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość zjawisk meteorologicznych, procesów pogodotwórczych i klimatotwórczych. (I 1.10)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie w wyjaśnieniu przyczyny wysokiej temperatury powietrza w ciągu dnia oraz niskiej w ciągu nocy.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowa odpowiedź

W wyniku dużego dopływu promieniowania słonecznego w ciągu dnia (przy bezchmurnym niebie) następuje silne nagrzanie podłoża, od którego nagrzewa się powietrze. W ciągu nocy, ze względu na brak zachmurzenia, występuje silne wypromieniowanie ciepła z podłoża i obniżenie temperatury powietrza.

Zadanie 10. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość wpływu czynników geograficznych na przebieg procesów klimatotwórczych. (I 1.15)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 11. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość elementu hydrosfery – wód podziemnych. (I 1.20)
--------------------------	---

a)

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

gejzer

b)

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

P, F, F

Zadanie 12. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Wykazanie wpływu występowania zasobów naturalnych na działalność gospodarczą człowieka. (I 2.4)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne podanie dwóch sposobów wykorzystania wód geotermalnych.

1 p. – za poprawne podanie jednego sposobu wykorzystania wód geotermalnych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- W elektrowniach geotermalnych do produkcji energii elektrycznej.
- Do leczniczych kąpiel.
- Do ogrzewania mieszkań.
- Do ogrzewania szklarni (uprawa warzyw).
- Jako atrakcja turystyczna.

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość podstawowych elementów budowy geologicznej (I 1.8)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa struktury tektonicznej	Obszar występowania
platforma	Pojezierze Mazurskie
fałd	Bieszczady
zrąb	Sudety

Zadanie 14. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość procesów geologicznych wewnętrznych. (I 1.5)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

A.

Zadanie 15. (0–3)

a)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych kształtujących powierzchnię lądów. (I 1.5)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawne odpowiedzi

– mniejsza

– mniejsza

– mniej

b)

Korzystanie z informacji.	Przetworzenie informacji geograficznych przedstawionych na schemacie. (II 1.1)
---------------------------	--

2 p. – za poprawny opis odnoszący się do niszczenia i nadbudowywania brzegu.

1 p. – za poprawny opis odnoszący się do niszczenia albo nadbudowywania brzegu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe poprawne odpowiedzi

Brzeg A: Jest nadbudowywany dzięki akumulacji.

Brzeg B: Woda uderza o brzeg wklęsły i niszczy go.

Zadanie 16. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość przyrodniczych walorów turystycznych Polski. (I 10.4)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Numer fotografii	Nazwa państwa
1	Czechy
4	Słowacja
3	Słowacja

Zadanie 17. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość geograficznych uwarunkowań zróżnicowania gleb. (I 1.17)
--------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

1 p. – za poprawne uzupełnienie jednego wiersza tabeli.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawne odpowiedzi

Nazwa typu gleb	Nazwa regionu
mady rzeczne	Nizina Gangesu
gleby bielcowe	Wyżyna Środkowosyberyjska

Zadanie 18. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji o danym obszarze i własnej wiedzy do przedstawienia charakterystycznych cech wskazanego obszaru oraz obiektów, które na nim występują. (II 3.1a)
---------------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za podanie trzech poprawnych cech.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych cech.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Dostęp do wody powierzchniowej (występuje rzeka).
- Występowanie żyznych gleb aluwialnych (mady).
- Występowanie klimatu śródziemnomorskiego.
- Sąsiedztwo Morza Śródziemnego.
- Nizinny obszar.

Zadanie 19. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji o danym obszarze i własnej wiedzy do przedstawienia przyczyn, przebiegu oraz skutków zjawisk i procesów, które zachodzą na wskazanym obszarze. (II 3.1b)
---------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych demograficznych przyczyn.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Przechodzenie wyżu demograficznego lat 50. w wiek poprodukcyjny.
- Emigracja zagraniczna szczególnie ludzi młodych.
- Spadek liczby ludności.
- Ujemne saldo migracji wewnętrznych w grupie osób czynnych zawodowo.
- Malejący udział ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Zadanie 20. (0–1)

Tworzenie informacji.	Scharakteryzowanie problemu istniejącego w środowisku geograficznym. (III 2a)
-----------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych problemów społeczno-ekonomicznych.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Starzenie się ludności.
- Mniejsza wydajność pracy.
- Ograniczenia w stosowaniu nowoczesnych technologii.
- Feminizacja ludności.
- Spadek zarobków siły roboczej.
- Depopulacja województwa.

Zadanie 21. (0–2)

Tworzenie informacji.	Zaproponowanie rozwiązania problemu istniejącego w środowisku geograficznym. (III 3.1)
-----------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch poprawnych rozwiązań problemu.

1 p. – za podanie jednego poprawnego rozwiązania problemu.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Prowadzenie aktywnej polityki prorodzinnej.
- Dotacje do budowy mieszkań dla ludzi młodych.
- Niskooprocentowane kredyty dla ludzi młodych rozpoczynających działalność gospodarczą.
- Elastyczne godziny pracy dla młodych matek.
- Ulgi podatkowe dla przedsiębiorców zatrudniających ludzi do 35. roku życia.
- Zatrudnianie imigrantów mających odpowiednie kwalifikacje.
- Zatrudnianie emerytów na część etatu.

Zadanie 22. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Przetworzenie informacji geograficznych przedstawionych w tabeli. (II 1.8)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

A.

Zadanie 23. (0–2)

Tworzenie informacji.	Ocenianie konsekwencji zdarzeń, zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym. (III 1.5)
-----------------------	---

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne uzupełnienie zdania i podanie dwóch poprawnych konsekwencji.

1 p. – za poprawne uzupełnienie zdania i podanie jednej poprawnej konsekwencji.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Poprawna odpowiedź

Holandii

Przykładowe odpowiedzi

- Eutrofizacja wód powierzchniowych przez nawozy.
- Pogorszenie struktury gleby wskutek nadmiernej mechanizacji.
- Zanieczyszczenie gleb i wód pestycydami, smarami, olejami.

Zadanie 24. (0–2)

a)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość obszarów o różnym sposobie zagospodarowania. (I 3.8)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C.

b)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość obszarów o różnym sposobie zagospodarowania. (I 3.8)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 25. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość wpływu środowiska przyrodniczego na działalność człowieka. (I 2.1)
--------------------------	--

Schemat punktowania

2 p. – za podanie trzech poprawnych argumentów.

1 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

- Występowanie terenów o dużym nachyleniu przyspiesza proces erozji gleb, co prowadzi do obniżenia plonów.
- Występowanie terenów o dużym nachyleniu niekiedy utrudnia lub nawet całkowicie uniemożliwia mechanizację prac polowych.
- Występowanie krótszego okresu wegetacyjnego uniemożliwia prowadzenie upraw niektórych roślin lub powoduje obniżenie plonów uprawianych roślin.
- Występowanie gleb inicjalnych na ogół o małej żyzności uniemożliwia uzyskiwanie wysokich plonów.

Zadanie 26. (0–2)

a)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość uwarunkowań rozmieszczenia przemysłu wydobywczego. (I 3.5)
--------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie poprawnej nazwy surowca.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

ropa naftowa

b)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość głównych ugrupowań integracyjnych na świecie. (I 9.5)
--------------------------	---

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

B.

Zadanie 27. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji.	Wykorzystanie informacji o danym obszarze i własnej wiedzy do przedstawienia zależności między zjawiskami, które zachodzą na wskazanym obszarze. (II 3.1c)
---------------------------	--

Schemat punktowania

1 p. – za podanie dwóch poprawnych czynników.

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Liczba ludności w państwie.
- Poziom rozwoju gospodarczego państwa.

b)

Korzystanie z informacji.	Porównanie obszarów przedstawionych w źródle informacji. (II 1.4)
---------------------------	---

Schemat punktowania

- 1 p. – za sformułowanie dwóch poprawnych cech struktury produkcji energii elektrycznej w Polsce różniących ją od struktury produkcji energii elektrycznej pozostałych państw w tabeli.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Przykładowe odpowiedzi

- Dominacja w strukturze produkcji energii jednego typu elektrowni (węglowych).
- Brak elektrowni jądrowych.

Zadanie 28. (0–2)

Tworzenie informacji.	Ocenianie konsekwencji zdarzeń, zjawisk i procesów zachodzących w środowisku geograficznym. (III 1.5)
-----------------------	---

Schemat punktowania

- 2 p. – za podanie czterech skutków globalizacji.
1 p. – za podanie dwóch lub trzech skutków globalizacji.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższych kryteriów.

Przykładowe odpowiedzi

Skutki pozytywne

- Rozwój i upowszechnienie nowych technologii.
- Rozwój rynku zbytu.
- Wzrost konkurencji.
- Obniżenie cen produkcji.
- Łatwiejszy dostęp do nowocześniejszych i tańszych towarów.
- Usuwanie barier między państwami.
- Szerszy dostęp do wiedzy i współpracy naukowej.
- Wzbogacenie kulturowe państw.
- Większy dostęp do kapitału.

Skutki negatywne

- Zanikanie tradycji i zwyczajów lokalnych.
- Podobieństwo stylu konsumpcji („macdonaldyzacja”).
- Łatwe przenoszenie się kryzysów gospodarczych w różne regiony świata.
- Osłabienie roli państwa, a zwiększenie roli korporacji transnarodowych.
- Zagrożenie marginalizacją lokalnych firm.

Zadanie 29. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Znajomość zmian zachodzących w gospodarce w Polsce spowodowanych jej restrukturyzacją. (I 8.5)
--------------------------	--

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia powyższego kryterium.

Poprawna odpowiedź

C.